

Jaarverslag 2020

SAMENVATTING RAPPORTAGE RAAD VAN TOEZICHT EN REACTIE BESTUUR

1. Inleiding

Het intern toezicht bij Pensioenfonds Provisum ("Fonds") wordt verricht door de Raad van toezicht ("Raad").

In dit rapport doet de Raad verslag van zijn werkzaamheden en van zijn bevindingen over het verslagjaar 2020. De Raad heeft in zijn werkplan aangegeven aan welke toezichtonderwerpen in 2020 bijzondere aandacht te geven.

Het (concept)rapport is besproken met het Dagelijks Bestuur ("DB") en met het verantwoordingsorgaan ("VO"). De Raad heeft daarbij verantwoording over zijn werkzaamheden afgelegd aan het VO. Op 11 juni 2021 heeft de Raad in een overlegvergadering met het Bestuur het jaarverslag 2020 (bestuursverslag en jaarrekening) goedgekeurd en daarbij het definitieve rapport van de Raad ter beschikking gesteld. De Raad dankt het Bestuur en het VO voor de constructieve wijze waarop het overleg heeft plaatsgevonden.

2. Hoofdpijn van de bevindingen en aanbevelingen

De belangrijkste conclusie van de Raad is dat er sprake is van een ambitieus en goed functionerend Bestuur, een goede bedrijfsvoering en dat het Fonds nog altijd ruim voldoende dekking heeft voor de verplichtingen. De inrichting en de werking van IORPII met de Sleutelfunctiehouders heeft in 2020 goed gestalte gekregen. De Raad heeft waargenomen dat de aanbevelingen van de Sleutelfunctiehouders door het Bestuur adequaat worden opgevolgd. De aanbevelingen van de Raad zijn niet zwaarwegend in de zin dat er sprake zou zijn van niet onderkende of grote risico's. Niettemin blijven de uitdagingen groot, niet in de laatste plaats door verschillende externe ontwikkelingen.

3. Werkwijze van de Raad van toezicht en activiteiten

De Raad heeft in afstemming met het DB een werkplan opgesteld teneinde te kunnen werken vanuit een gezamenlijke visie en prioritering. Het (concept)werkplan is toegelicht aan het VO. De Raad beoogt daarbij alle relevante normen uit zowel de Code Pensioenfonds (2018) als de VITP-code over een periode van vier jaar te volgen.

De Raad heeft in 2020 bij diverse gelegenheden onder andere gesproken met het Bestuur, met het DB en met het VO.

Tevens heeft de Raad gesproken met de Sleutelfunctiehouders Compliance, Risicomanagement en Interne Audit en met de certificerend actuaaris en de certificerend accountant.

De Raad heeft kennisgenomen van alle relevante stukken in verband met zijn oordeelsvorming.

4. Formele besluiten van de Raad in 2020

Met betrekking tot 2020 zijn aan de Raad de volgende Bestuursbesluiten ter goedkeuring dan wel ter toetsing op het bestaan van geen belemmeringen voorgelegd:

- Jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening) 2019;
- Het beloningsbeleid; en
- Voorgenomen benoemingen van de heren Braber en Konijn.

5. Toezichtthema's 2020 en Bevindingen

Per onderwerp uit het werkplan van de Raad volgen hieronder de bevindingen.

a. Evaluatie effecten Corona Pandemie (bestuurlijk en economisch)

Het Fonds heeft tijdig een overzicht gemaakt van alle bestaande crisismaatregelen i.v.m. de COVID-19 pandemie en heeft adequaat gehandeld door na te gaan bij zowel de eigen organisatie als de uitbestedingspartners in hoeverre men voorbereid is op een pandemie. Naar aanleiding daarvan is voorts een crisisteam samengesteld en zijn business continuity maatregelen, waaronder back-up scenario's, gecontroleerd en waar nodig versterkt of ingesteld. Ook is beoordeeld of het investmentframework aangepast zou moeten worden.

Het audit rapport beleggingsrisico's van Baker Tilly en de bevindingen van de Sleutelfunctiehouder Interne Audit, bevestigen dat de genomen maatregelen om de sturing van het Fonds tijdens de crisis veilig te stellen goed hebben gewerkt. De Raad is positief over de adequate en tijdige handelwijze met het oog op de risico's in verband met COVID-19.

b. Werking van de vier ingerichte Sleutelfuncties i.h.k.v. IORPII inclusief ERB

Het Fonds kent vier Sleutelfuncties t.w. Interne Audit, Risicobeheer, Actuarieel beheer en Compliance. De organisatorische inbedding van de Sleutelfunctie Interne Audit is in 2020 goedgekeurd door de toezichthouder DNB.

De Sleutelfunctiehouders rapporteren omtrent de uitkomsten van hun werkzaamheden per kwartaal aan het Bestuur en werken met een jaarplan. De Raad heeft kennisgenomen van deze documenten.

De uitkomsten van rapportages en met name de audits geven een positief beeld over het niveau van interne beheersing en een bevestiging van het hoge ambitieniveau van het Bestuur.

Het risicogericht besturen van het Fonds wordt ook weerspiegeld door het voortvarend oppakken en afronden van de ERB in het kader van de implementatie van IORPII. De Raad concludeert naar tevredenheid dat de werking van de Sleutelfuncties voortvarend ter hand is genomen en een positieve bijdrage levert aan de interne beheersing van het Fonds.

c. Follow up aanbevelingen rapport 2019

De aanbevelingen van de Raad over het voorgaande verslagjaar zijn gedurende 2020 adequaat opgepakt. De aanbeveling die betrekking heeft op het in beschouwing nemen

van de complementariteit bij mutaties en benoeringen in het Bestuur, zal in 2021 worden opgevolgd in verband met aflopende zittingstermijnen, dan wel bij tussentijdse vacatures. De Raad is tevreden over de afwikkeling van de aanbevelingen in 2020.

d. DC regeling – o.a. kwaliteit rapportages en communicatie

Het proces om de risicohouding van de excedent- en vrijwillige DC-regelingen vast te leggen wordt geautomatiseerd via AxyLife. De Raad heeft kunnen vaststellen dat dit automatiseringsproces adequaat wordt opgevolgd.

Met Robeco is met ingang van 1 januari 2020 een nieuwe overeenkomst tot het geven van beleggingsadvies aangegaan. Het betreft alleen beleggingsadvies. Voorheen betrof het vermogensbeheer en beleggingsadministratie. De beleggingsadministratie is per 1 januari 2020 uitbesteed aan ABN AMRO.

Het Bestuur heeft geconstateerd dat de life-cycle mixen van Robeco onvoldoende presteren. De Raad heeft begrepen dat het Fonds dit inmiddels met Robeco heeft geëvalueerd, hetgeen heeft geleid tot een ander fondsenaanbod in de life-cycles en een aanpassing in de return portefeuille. De aanpassing blijft binnen de risicohouding. Gezien de Flexioen overeenkomst met Robeco heeft de Raad geconstateerd dat het Bestuur - na advies van de Belco en van Robeco - een nieuw voorstel voor de in de life-cycles opgenomen beleggingsfondsen heeft geaccordeerd. Vervolgens heeft het Bestuur het nieuwe voorstel met de beleggingsopdracht aan ABN AMRO doorgegeven. De Raad adviseert om dit proces separaat nader vast te leggen.

De Raad heeft kunnen vaststellen dat de overeenkomst met ABN AMRO grotendeels voldoet aan de uitbestedingsvoorwaarden. Een punt van aandacht betreft echter het vereiste dat het mogelijk is om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door ABN AMRO geschiedt. Die mogelijkheid is niet expliciet opgenomen. De Raad adviseert om dit punt te heroverwegen.

e. AO/IC Pensioenbureau, mede afhankelijk uitkomst audits

Op grond van de audits:

- AO/IC Pensioenbureau;
- Gedrag en Cultuur pensioenbureau; en
- Uitbesteding,

alsmede de monitoring met de daarbij behorende beheersingsinstrumenten als ISAE's, kwartaalrapportages op basis van SLA en risicorapportages van de uitbestede en eigen werkzaamheden, concludeert de Raad dat de kwaliteit en continuïteit van de pensioenuitvoering goed geborgd is.

f. Beheersing beleggingsrisico's

De Raad constateert dat de, door Baker Tilly, uitgevoerde audit in 2020 op de beleggingsrisico's een sterke, d.w.z. de hoogste, beoordeling krijgt op 36 van de 38 genoemde indicatoren. De audit richt zich met name op procedures en maatregelen en is beperkt voor wat betreft de inhoudelijke besluitvorming.

De Raad beveelt aan dat de Sleutelfunctionaris Risicomanagement zich een oordeel vormt over de gerapporteerde beleggingsrisico's door zich te vergewissen van de kwaliteit van de 2e lijn bij de fiduciair beheerder en daarbij ook de onafhankelijkheid te toetsen.

g. **Beoordeling beleggingsbeleid, voornamelijk scope en mindere mate diepgang, inclusief follow-up IMVB in kader van maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid.**

In 2020 is het beleid voor afdekking van valutarisico's, het beleid voor het afdekken van het renterisico en het beleid voor de tactisch asset allocatie onder de loep genomen. De Raad heeft waardering voor het feit dat deze beleidsterreinen opnieuw nader zijn onderzocht. De Raad heeft, op verzoek van het Fonds, ook gekeken naar de scope van het beleggingsbeleid. Met name het liquiditeitsrisicobeleid en het tegenpartijrisicobeleid is summier en behoeft, naar het oordeel van de Raad, nog een verdere verdieping.

Met betrekking tot het MVB beleid constateert de Raad dat er flinke stappen voorwaarts zijn gezet.

Door nieuwe en opkomende risico's en nieuwe wet- en regelgeving bestaat het gevaar dat daardoor eigen overtuigingen en keuzes van het Fonds ondergesneeuwd raken in het geweld van regelgeving. Het MVB beleid en de uitvoering daarvan behoeft daarom continue aandacht. Met de instelling van een aparte werkgroep MVB toont het Bestuur het belang hiervan aan.

De aanbeveling van de Raad richt zich op een verdere verdieping van het tegenpartijrisico- en liquiditeitsrisicobeleid. Voor wat betreft het MVB beleid kijkt de Raad uit naar de werking en het effect van de MVB werkgroep.

h. **Gedrag en Cultuur o.a. countervailing power binnen en tussen de gremia.**

Het Bestuur houdt periodiek een zelfevaluatie waarin het onderling functioneren wordt besproken. Daarnaast is er in beginsel een jaarlijks gesprek tussen de voorzitter met elk individueel bestuurslid en de directeur van het Pensioenbureau omtrent het functioneren en de gewenste persoonlijke ontwikkeling vanuit de functie. Door de Corona pandemie zijn deze gesprekken uitgesteld naar het 2^e kwartaal van 2021. Daarnaast is tijdens een kennissessie, eind maart 2021, onder leiding van SPO ook stilgestaan bij het functioneren van het Bestuur.

Het Bestuur let op de competenties van het bestuur als geheel en heeft een beleid van successieplanning. De Raad ervaart de communicatie met het Bestuur als open en constructief, hetgeen bevestigd wordt door de reflectie die het Bestuur geeft op de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad. De Raad heeft waargenomen dat de communicatie tussen het Bestuur en het VO eveneens open, constructief en zorgvuldig is, waarbij indien relevant de scherpte in de dialoog niet wordt geschuwd.

De Raad heeft kunnen vaststellen dat de countervailing power in het Bestuur functioneert en neemt dit onder andere waar in de wijze waarop de Sleutelfunctiehouders in onafhankelijkheid rapporteren en de manier waarop een kritische opstelling leidt tot verbetering in het bestuurlijk proces.

i. **Uitbesteding AFAM; interne beheersing uitbesteding**

In 2019 zijn overeenkomsten (IMAA, SLA en OLA) afgesloten met AFAM en in 2020 is, over 2019, een ISAE 3402 verklaring ontvangen. Voorts is in het beleggingsbeleid aandacht voor een evt. exit van de fiduciaire vermogensbeheerder. Om bovengenoemde redenen kan de Raad volgen dat "de flexibiliteit uitbesteding vermogensbeheer" inmiddels niet meer wordt aangeduid als strategisch risico.

De Raad complimenteert het Bestuur voor de inspanning van de afgelopen jaren om de relatie met AFAM op een meer marktconform niveau te brengen. De Raad constateert dat

het Bestuur op een aantal punten de dienstverlening anders wil vormgeven, aanvullende voorwaarden wil stellen en in het 2^e kwartaal van 2022 opnieuw een beoordeling zal maken. De Raad adviseert het Bestuur hier voldoende aandacht aan te blijven besteden.

j. ICT risico's met het oog op de interne beheersing uitbesteding Cofra en AxyLife.

De Raad heeft globaal kunnen vaststellen dat het Fonds een gelijkwaardige partij is in de uitbestedingsovereenkomsten met Cofra en AxyLife. Op hoofdlijnen heeft de Raad geconstateerd dat wordt voldaan aan de uitbestedingsrichtlijnen zodat een beheerste en integere bedrijfsvoering door het Fonds mogelijk wordt gemaakt.

De Raad constateert dat het Fonds scherp let op de privacy. Met betrekking tot het beleid ten aanzien van het verwijderen van persoonsgegevens, na het verstrijken van de wettelijke bewaartermijn, wordt met Axyware onderzocht of en hoe dit proces geautomatiseerd kan worden.

In december 2019 is de IT-werkgroep opgericht. Doel is onder andere om IT-kennis bij het Bestuur te verhogen. De meeste bestuurders blijken zich voldoende comfortabel bij het onderwerp te voelen, mede gezien de instelling van de werkgroep IT. Het is nog te vroeg om conclusies te verbinden aan het effect van de invoering van de IT-werkgroep ten aanzien van het kennisniveau binnen het Bestuur.

In het derde kwartaal is sprake geweest van een datalek. De Raad heeft kunnen vaststellen dat de procedure daarvoor goed heeft gewerkt.

k. Opvolging strategische aandachtspunten

Het Bestuur heeft op basis van een periodieke inventarisatie een lijst met strategische thema's/risico's opgesteld en beoordeelt regelmatig welke risico's niet meer als strategisch aangemerkt worden en welke eventuele nieuwe risico's toegevoegd worden, zoals in 2020 het Nieuwe Pensioencontract, Duurzaamheid en IT & Informatie beveiliging. Drie risico's worden niet meer als strategisch beschouwd: Beleggingsbeleid en relatie met vermogensbeheerder; Flexibiliteit uitbesteding vermogensbeheer; en Exit-scenario's werkgever(s).

Tevens heeft het Bestuur haar Visie en Strategie document dat het beleid van het Fonds weergeeft in 2020 geactualiseerd.

Ook het risicobeheersingsplan wordt periodiek geactualiseerd en in het Bestuur vastgesteld. Een voorbeeld is hierbij de verankering van ESG risico's. M.b.t. het onderwerp het nieuwe Pensioencontract constateert de Raad dat het Bestuur dit project gedegen en voortvarend oppakt. De Raad ondersteunt het voornemen om voor zowel sociale partners als het VO onafhankelijke adviseurs aan te stellen gegeven de eigenstandige rol van deze gremia.

6. Aanbevelingen

De aanbevelingen van de Raad luiden als volgt:

- De rollen en verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de DC-regeling van betrokken partijen - intern en extern - separaat nader vast te leggen;
- De introductie van de mogelijkheid om te allen tijde wijzigingen aan te kunnen brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door ABN AMRO geschiedt, te overwegen;

- De Sleutelfunctionaris Risicobeheer vormt zich een oordeel over de gerapporteerde beleggingsrisico's door zich te vergewissen van de kwaliteit van de 2^e lijn bij de fiduciair beheerder en daarbij ook de onafhankelijkheid te toetsen;
- Het tegenpartijrisico en het liquiditeitsrisicobeleid verder uit te diepen; en
- Het Bestuur blijft voldoende aandacht besteden aan de inrichting van het fiduciair vermogensbeheer en de ontwikkelingen bij de fiduciair beheerder.

7. Tot slot.

Op basis van de planning van het Bestuur en de aanbevelingen van de Raad wordt voor 2021 een nieuw werkplan voor het toezicht voor 2021 opgesteld. De Raad dankt alle gremia van het Fonds voor de prettige samenwerking.

De Raad van Toezicht
Cor van der Sluis (voorzitter)
Roland de Greef
Marjolein Sol
11 juni 2021

Reactie bestuur:

Het bestuur bedankt de Raad van Toezicht voor de diepgaande wijze waarop het de benoemde toezichtthema's heeft gevolgd het afgelopen kalenderjaar en voor de beoordeling van de procedures en de processen binnen het fonds. Het bestuur ervaart de bijdrage van de Raad van Toezicht als van grote toegevoegde waarde voor de governance van het fonds. De aanbevelingen van de Raad van Toezicht worden door het bestuur meegenomen in de uitvoering in de werkzaamheden in 2021.